

Startnotitie

Onderzoek maatschappelijk buurtbeheer

Rekenkamer Uithoorn
augustus 2022

Colofon

I&O Research

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

Datum

augustus 2022

Rekenkamer Uithoorn

K (Karin) Meijer, directeur Rekenkamer Uithoorn

R (Roy) van der Hoeve, plv directeur Rekenkamer Uithoorn

https://www.uthoorn.nl/Home/Bestuur_en_organisatie/Gemeenteraad/Rekenkamer

1 Inleiding

De Rekenkamer Uithoorn is voornemens een onderzoek uit te voeren naar het maatschappelijk buurtbeheer in de gemeente. Het onderwerp staat al geruime tijd op de groslijst en is in 2022 opnieuw aangedragen door een fractie.. Uit een eerste verkenning blijkt dat het Buurtbeheer in Uithoorn is opgericht om inwoners, organisaties en de gemeente te laten samenwerken aan een betere leefomgeving: schoner, rustiger en veiliger. Onderwerpen als sociale controle, het buurtgevoel en leefbaarheid vormen belangrijke onderdelen waar buurtbeheer zich op richt als het gaat om het meedenken, praten en inspraak.

Samen met de gemeente wordt de leefbaarheid aangepakt, worden initiatieven opgezet en evenementen georganiseerd; met en voor de inwoners. De gemeente Uithoorn kent 7 buurten met buurtbeheer: Meerwijk, Centrum, Europarei, Zijdelwaard¹, De Legmeer, De Kwakel en Thamerdal die ieder een eigen facebookpagina hebben. De overkoepelende pagina buurtbeheer Uithoorn - De Kwakel (waarnaar wordt verwezen op de gemeentepagina²) geeft aan: veranderen, vernieuwen en verbeteren. Er speelt veel in de zeven buurten van Uithoorn, Door buurtbeheer raken bewoners en de gemeente meer op één lijn bij belangrijke beslissingen. De onderwerpen die voorbij komen in de verschillende buurten raken diverse terreinen raakt zoals handhaving, sociale samenhang, (verkeers)veiligheid en voorzieningenniveau. Het aantal leden per buurtgroep varieert van 35 (centrum) tot 604 leden (de Kwakel), evenals de mate van actief zijn.

De gemeenteraad Uithoorn is benieuwd naar de verschillen tussen deze wijken. Hoe komt het dat sommige buurtgroepen heel actief zijn en anderen (veel) minder? Wat gaat goed en wat kan beter rondom het maatschappelijk buurtbeheer in Uithoorn? Op welke manier kan hier meer op gestuurd worden?

2 Doel- en vraagstelling

Centrale vragen:

- I. Hoe is het buurtbeheer in de gemeente Uithoorn georganiseerd? Wat zijn beoogde doelen en in hoeverre worden deze gerealiseerd?
- II. Hoe functioneren de bewonersorganisaties in de verschillende wijken?
- III. Wat gaat goed en waar zijn verbeteringen mogelijk?

Deelvragen

- I. Organisatie en doelrealisatie

¹ Hoewel dit bericht toont dat dit niet (meer) geldt voor Zijdelwaard: 'Buurtbeheer Zijdelwaard houdt op te bestaan' (Nieuwe Meerbode, augustus 2020)

² https://www.uithoorn.nl/Home/Wonen_en_leefomgeving/Buurtbeheer_en_buurtbemiddeling

- a. Wat zijn de doelen die de gemeente wil bereiken met het (maatschappelijk) buurtbeheer?
 - b. Sluiten de beelden, eisen en verwachtingen t.a.v. buurtbeheer bij de inwoners (en evt. partners/stakeholders) aan bij de gestelde doelen?
 - c. Op welk wijze is het buurtbeheer georganiseerd in de gemeente, zowel bij de gemeente als binnen de organisaties?
- II. Functioneren van buurtbeheer
- a. Hoeveel vrijwilligers zijn actief? Hoe (en hoe vaak) wordt het bestuur gekozen?
 - b. Welke activiteiten en (financiële) middelen worden ingezet? Wat is het bereik?
 - c. Op welke thema's zetten de buurtgroepen zich in? Hoe loopt dat?
 - d. Welke globale ontwikkelingen zijn zichtbaar waar het buurtbeheer betreft in de periode 2018–2022? Zijn er verschillen per wijk?
- III. Succes- en faalfactoren: best practice
- a. Wat gaat goed en wat kan beter?
 - b. Wat kunnen we leren van andere gemeenten?
 - c. Hoe monitort de gemeente de effecten en zijn er evaluaties?
 - d. Op welke wijze wordt de raad geïnformeerd over buurtbeheer?
 - e. Op welke manier kunnen we leren van de succes en faalfactoren en deze vertalen naar gerichte verbeteracties?

3 Aanpak van het project

Het onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van de onderstaande methoden.

Oriënterend gesprek met de gemeente

Welke visie heeft de gemeente op buurtbeheer? Welke informatie is bekend bij de gemeente? Welke organisatieonderdelen zijn erbij betrokken? Is er beleid geformuleerd? Wat ligt vast in het coalitieakkoord? Budget? Hoe wordt er gemonitord en zijn er evaluaties?

Beleidsanalyse

Vervolgens bestuderen we (indien beschikbaar) alle relevante beleidsinformatie. Dit betreft beleidstukken zoals uiteraard het beleidskader, uitgevoerde evaluaties, beschrijvingen van werkwijzen en de subsidiesystematiek, agenda's en verslagen van vergaderingen over dit onderwerp, etc.

Online groepsgesprekken met (deel van) 7 buurtgroepen

Wat doet men voor de inwoners? Wat voor activiteiten zijn er en wat is het bereik? Waar loopt men tegenaan? Met wie werkt men zoal samen? Wat maakt buurtbeheer tot een succes en wat is een afbreukrisico?

Online enquête inwoners (open link/delen via de facebookgroepen/andere kanalen gemeente)

Korte online vragenlijst naar de bekendheid en verwachtingen van buurtbeheer? Hoe vaak maken zij er gebruik van? Wat gaat goed en wat kan beter?

Uitwisseling van good practice: met college, raad en buurtbeheer in één interactieve sessie

Gesprek over (toekomst)visie op buurtbeheer. Wat gaat goed en wat kan beter? Vanuit onderzoek: wat zijn uitdagingen, vragen en mogelijke oplossingsrichtingen ten aanzien van het functioneren van buurtbeheer

Planning

Hieronder volgt de planning van het onderzoek, onder voorbehoud.

De start van het onderzoek is mede afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het corona-virus.

De Rekenkamer Uithoorn volgt in deze de richtlijnen van het RIVM.

WAT?	wanneer?
Vorbereiding	
Kick-off	Eind augustus/begin september
Dataverzameling	
Eerste gesprek	September
Deskresearch	September
Enquête inwoners	September
Interviews stakeholders/ambtenaren	Oktober
Interactieve sessie betrokkenen	Oktober
Rapportage en afronding	
Opstellen nota van bevindingen	November
Ambtelijk hoor en wederhoor	November/december
Bestuurlijk wederhoor (incl. schrijven eventueel nawoord en eindredactie)	December/januari 2023
Aanbieding aan de raad	Januari 2023

